

یارانه سوخت در بخش حمل و نقل در سال ۹۸

دفتر مطالعات زیربنایی مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی در گزارشی با عنوان «در باره یارانه انرژی در ایران ۷۰۷». تصویر مصرف حامل‌های انرژی در بخش حمل‌ونقل» اعلام کرد "بخش حمل‌ونقل بعد از بخش خانگی، عمومی و تجاری، در رتبه دوم مصرف انرژی قرار دارد و حدود یک چهارم (۲۴٪) مصرف کل انرژی را به خود اختصاص می‌دهد."

بر اساس این گزارش، فراورده‌های اصلی مورد استفاده در این بخش شامل بنزین، نفت‌گاز (گازوئیل)، CNG و سوخت هوایی است و با افزایش جمعیت و تعداد خودروها مصرف بنزین همواره سیر صعودی داشته، اما در دو مقطع سیر نزولی پیدا کرده است. در سال ۱۳۸۶، اجرای طرح کارت هوشمند سوخت و سهمیه‌بندی و در سال ۱۳۸۸، اجرای قانون هدفمندسازی یارانه‌ها علت اصلی کاهش مصرف بنزین بوده است.

بر اساس مطالعات مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی بعد از کشور ونزوئلا، ایران پایین‌ترین قیمت عرضه بنزین را در دنیا دارد، اما با در نظر گرفتن سهم هزینه بنزین از متوسط درآمد، برای یک ایرانی بنزین گران‌تر از برخی کشورهاست و این موضوع مهم باید در بحث آزادسازی و یا افزایش قیمت حامل‌ها از جمله بنزین، مد نظر تصمیم‌گیران قرار گیرد. این گزارش می‌افزاید: قاچاق سوخت یکی از چالش‌های کشور بوده و علت آن اختلاف قیمت با کشورهای همسایه است به طوری که قیمت بنزین در ترکیه حدود ۱۴ برابر ایران، در عراق ۷ برابر، در امارات متحده عربی ۶/۵ برابر، در قطر ۵/۴ برابر، در پاکستان ۸ برابر، در افغانستان ۷/۲ برابر، در ترکمنستان و آذربایجان هم حدود ۵ برابر ایران است.

بر اساس گزارش مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی، طبق آمار موجود، حدود ۶۱ درصد بنزین توسط خودروهای سواری، ۲۱ درصد توسط وانت‌ها، ۸ درصد توسط تاکسی‌ها، ۶ درصد توسط موتورسیکلت‌ها و ۴ درصد توسط کامیون و کامیونت‌ها مصرف می‌شود و حدود ۶۰ درصد گازوئیل مصرفی کشور در بخش حمل‌ونقل استفاده می‌شود (۵۷٪ جاده‌ای، ۱/۸٪ دریایی و ۱/۲٪ ریلی). میانگین سنی ناوگان دیزلی بالاست که خود یکی از عوامل افزایش مصرف سوخت است. در حال حاضر میانگین سنی کامیون‌ها، اتوبوس‌ها و مینی‌بوس‌های برون شهری به ترتیب ۱۷/۵، ۹/۹، ۲۳/۵ سال است.

در این گزارش همچنین تاکید شده است که مصرف گاز طبیعی در جهان به سرعت در حال توسعه است و اگر میزان توسعه آن با روند رشد کنونی، یعنی سالیانه ۲ تا ۲/۵ درصد رشد، ادامه داشته باشد تا سال ۲۰۳۵ حدود ۲۸ درصد از سبد انرژی دنیا را به خود اختصاص خواهد داد و به تبع آن مصرف گاز طبیعی فشرده CNG هم رو به رشد است و برخی از شرکت‌های بزرگ خودروسازی دنیا سهمی از تولیدات خود را به تولید خودرو دوگانه‌سوز (مانند شرکت فیات در کشور ایتالیا) اختصاص داده‌اند.

طبق این گزارش، ایران به دلیل داشتن ذخایر بزرگ گاز و شبکه توزیع گسترده، قابلیت زیادی برای استفاده از این سوخت دارد که با برنامه‌ریزی و مدیریت می‌تواند آن را توسعه داده و جایگزین سوخت‌های دیگر کند. در حال حاضر روزانه حدود ۲۰ الی ۲۱ میلیون متر مکعب CNG در کشور مصرف می‌شود که جایگزین ۲۰ میلیون لیتر بنزین در روز شده است.

مجموع یارانه پنهان برای بنزین، نفت‌گاز (گازوئیل)، CNG و سوخت هوایی مصرفی در بخش حمل‌ونقل در سال ۱۳۹۷ حدود ۲۱۴ هزار میلیارد تومان و در سال ۱۳۹۸ حدود ۲۳۲ هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود.

منبع: تسنیم

<https://www.otaghkhabar24.com/news/181452> Source URL: